

Opis predmetu zákazky

Obnova a skvalitnenie infraštruktúry okolo kultúrno-historickej pamiatky v Závode

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Objednávateľ úlohy: Obec Závod
Spracovateľ úlohy: Ing. Iveta Polesňáková

Identifikačné údaje:

Lokalizácia riešeného územia: parc.č. 663/1, 662 v k.ú. Závod – obecný cintorín
Sídlo: Závod
Objednávateľ úlohy: Obec Závod
Investor: Obec Závod
Spracovateľ úlohy: Ing. Iveta Polesňáková
ZAAR – Záhradná architektúra a služby
Mierka hlavných výkresov: 1:100
Plocha riešeného územia: cca 760 m²

Úvod

Územno-správne patrí obec Závod do okresu Malacky a vyššieho územného celku Bratislavského samosprávneho kraja. Obec sa nachádza v severnej časti okresu Malacky. Na sever od obce ležia obce Moravský Svätý Ján, Borský Svätý Jur a Lakšárska Nová Ves, južne obec Veľké Leváre a Studienka, na západe kataster hraničí riekou Moravou s Rakúskom.

Orograficky sa kataster obce nachádza v oblasti Záhorskej nížiny v celku Borská nížina. Povrch je rovinný, len mierne zvlnený. Najnižšia nadmorská výška je 150 m.n.m. – pri štátnej ceste Veľké Leváre – Malacky, najvyšším bodom je kóta Vysoká hôrka – 216 m.n.m.

Vývoj pôdneho krytu súvisí s geologickými pomermi. Nachádzajú sa tu mačínové pôdy na pieskoch s ílovitým podložím a hnedé nenasýtené pôdy spolu s železitými podzolmi.

Povrch tvoria riečne usadeniny – nivné humózne hliny alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny dolinných nív a piesky, piesčité štrky až piesky a čiastočne naviate piesky.

Vo všeobecnosti sú tu zeme s vysokou retenčnou schopnosťou a strednou priepustnosťou, mierne vlhké s neutrálnou až slabo alkalickou, miestami slabo kyslou reakciou. Pôdy sú hlinito piesčité až hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité.

Klimatické pomery zodpovedajú typu nížinnej klímy. Priemerné januárové teploty sa pohybujú od 1°C do – 4°C, priemerné júlové teploty dosahujú 19,5°C až 20,5°C. Obasť je charakteristická inverziou teplôt, kedy teploty v zimnom období dosahujú za určitých podmienok podstatne nižších hodnôt ako vo vyššie položených miestach Slovenska.

Zrážkovo patrí oblasť k suchému až mierne suchému typu s priemerným ročným úhrnom 550-650 mm.

Vegetačný kryt tvoria lesy s prevahou borovice lesnej s prímiesou duba letného a plôch agátu, zvyšky pôvodných lúk a poľnohospodárske kultúry.

Predmetom riešenia je úprava okolia Kostola Navštívenia Panny Márie, ktorý stojí na miernej terénnej vyvýšenine uprostred obecného cintorína v Závode. Podľa miestnej tradície bol kostol postavený v roku 1339. Tenro údaj mal byť potvrdený „nápisom“ v samotnom kostole, pri súčasnom stave kostola však zostáva jediným predmetom, na ktorý sa toto datovanie viaže hliníková tabuľka s číslom 1339 zavesená v južnej nike podvežia. Tento dátum uvádza takmer všetka dostupná literatúra, ktorá kostol spomína. Na fotografii interiéru z roku 1960 je vidieť v súčasnosti zatreté renesančné rozvilinové motívy, kde v priestore nad víťazným oblúkom pri viacnásobnom zväčšení je jasne viditeľné číslo 1339, ktoré je pravdepodobne pôvodcom datovania kostola do tohoto roku. Komplexná umelecko-historická analýza architektúry Kostola Navštívenia Panny Márie v Závode a rozbor prameňov podrobil doterajšie datovanie kostola do roku 1339 kritickej skúške. Z jej výsledkov vyplýva, že súčasný kostol je „novostavba“ z prvej štvrtiny 17. Storočia viažúca sa na doklady o posviacke v roku 1622. Stojí na starších základoch a teda kopíruje dispozičné členenie kostola zničeného pravdepodobne v Bočkajovom povstaní. V tom čase bol teda postavený prakticky celý kostol nanovo, nešlo iba o novú kľembu posadenú na staršie obvodové múry.

Dispozične kostol zodpovedá vidieckym sakrálnym stavbám gotického obdobia, pozostávajúcim z jednej lode, polygonálnej svätyne a predstavanou pát'podlažnou vežou na západe s hranolovou dolnou a osemuholníkovou vrchnou časťou a s fasádami členenými opornými piliermi. Zo severnej strany je ku svätyňi pristavaná sakristia mierne obdĺžnikového pôdorysu. Podmurovka kostola siahajúca do výšky približne 50 cm nad zemou je z lomového kameňa žltó-okrového zafarbenia, pravdepodobne z pieskovca, nepravidelnej skladby typu opus Incertum. (zistené po odstránení omietok – Sabadošová, Základné podmienky..., str.2) Nad týmto murivom je kostol ďalej vystavaný z tehál. Kostol je hladko omietnutý, natretý na bielo, farebne odlišený je sivý sokel obiehajúci okolo celej stavby, vytvorený hrubšou vrstvou omietky, len na veži je sokel vytvorený hrubším odskokom muriva. Vstupy do kostola sú dva, jeden zo západu do podvežia a druhý, zvýraznený otvorenou edikulovou

predsieňou z juhu lode a potom je zo severozápadnej strany vstup cez sakristiu. Kostol je zastrešený sedlovými strechami s ihlanovým ukončením nad svätyňou. Jeho pozdĺžna os je orientovaná v smere juhozápad-severovýchod, svätyňa smeruje takmer presne na severovýchod, čo je doklad o tom, že stavba bola započatá v čase letného slnovratu.

Kostol je vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku a v správe a užívaní Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Závod.

V našich podmienkach predstavuje Kostol Navštívenia Panny Márie ojedinelú stavebnú pamiatku so zachovaným pôvodným gotickým stavebným základom s následnou renesančnou úpravou, bez narušenia akýmkoľvek neskoršími prestavbami. Týmto sa radí k cenným a hodnotným dokladom stredovekého sakrálneho staviteľstva u nás a preto bol v roku 1963 vyhlásený za kultúrnu pamiatku.

Kostol je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) Slovenskej republiky a evidovaný pod číslom 767/1.

CITACIE a zdroje: Časopis on line /Martin Švec (2014), Kostol Navštívenia Panny Márie v Závode: gotický, či renesančný? Úvaha o datovaní. Monument revue ročník3 č.2 2014, str.2-7

Popis súčasného stavu:

Riešené územie sa nachádza na obecnom cintoríne v strede obce Závod, pri Kostole Navštívenia Panny Márie. Kostol je situovaný blízko hlavného vchodu na cintorín. Po zničení pôvodného kostola bol na jeho základoch postavený a v r. 1622 vysvätený súčasný kostol. Uvádza sa, že v roku 1777 bol zrenovovaný. Kedysi bol zasvätený sv. Michalovi archanjelovi. Po vybudovaní nového kostola v obci začal slúžiť ako pohrebná kaplnka. Dnes je kostol zasvätený sviatku Navštívenia Panny Márie (2. Júla)

Takmer celá plocha cintorína aj s kostolom sa nachádza na miernej vyvýšenine oproti okolitým pozemkom. Zo všetkých strán ju obklopuje obytná zástavba. Na západnej a severnej strane areál susedí so súkromnými záhradami pri rodinných domoch, a areálom pôvodne materskej škôlky, dnes je tu domov sociálnych služieb sv. Michala. Západná strana je súbežná so štátnou cestou – Štúrova ulica, južná strana je lemovaná priechodzou „uličku“, ktorá ústi na verejné priestranstvo s obchodom „Potraviny, pohostinstvom a autobusovou zastávkou a súčasne spája dom smútku s hlavným a ostanými vstupmi na cintorín. Na južnej strane pred hlavným vstupom na cintorín je medzi obchodom potravín a cintorínom situovaná spevnená plocha pre príležitostné parkovanie.

Kostol Navštívenia Panny Márie je dominantou obecného cintorína a súčasne aj prirodzenou pohľadovou dominantou celej severnej časti obce Závod.

Pozostáva z jednej lode, polygonálnej svätyne s predstavanou päťpodlažnou vežou na západe a pristavanou mierne obdĺžnikovou sakristiou na severnej strane.

Pôvodná strecha kostola bola pokrytá šindľom, neskôr betónovými škridlicami sivej farby, helma veže bola betónová. Fasády kostola sú hladké, bez akejkoľvek drobnej plastickej výzdoby. Hladkú fasádu kostola hmotovo oživujú jednoduché oporné piliere stojace tak ako obvodové steny na omietnutej podmurovke z nepravidelného kameňa (opus incertum).

Okrem štyroch oporných pilierov na nárožniach kňaziska sú oporné piliere po troch aj na severnej a južnej fasáde lode.

Predstavaná veža s hladkou fasádou na západnom priečelí kostola vyrastá zo štvorcového pôdorysu, ktorý sa približne v dvoch tretinách výšky veže mení na osemholníkový. Na západnej strane veže je malý obdĺžnikový vstupný portál s lomeným oblúkom.

Kostol má celkom tri vstupy. Jeden hlavný zo západnej strany - cez podvežie. druhý z južnej bočnej strany lode medzi opornými piliermi, pozostáva zo sekundárne pristavaného prístavku, malej tehlovej miestnosti so sedlovou strechou, za ktorým sa nachádza drevený vstupný portál. Tretí vchod je na SZ strane cez sakristiu. Reálne je využívaný iba druhý a tretí vstup. Vstup z južnej strany je využívaný ako hlavný pre účastníkov obradov, vstup cez

sakristiu iba ako obslužný pre cirkevných ceremoniárov. Pôvodne hlavný vstup cez podvežie je zablokovaný, pre lepšiu kontrolu a ochranu vnútra kostola pred vandalizmom a krádežami, ktorých sa v minulosti kostol stal obťažou.

V súčasnosti vedie od hlavnej brány k južnému vstupu do kostola chodník z jednoduchých betónových kociek v už nie veľmi vyhovujúcom stave. Od tohoto chodníka sa rozbiehajú smerovania viac či menej schodných komunikačných ťahov k hrobovým miestam. Po ľavej strane južného vchodu do kostola stojí drevený kríž jednoduchých tvarov, ktorý v r. 1997 nahradil starší drevený kríž s plechovým korpusom krísta. Kríž plní funkciu ústredného kríža na cintoríne. Pred krížom sa nachádza malý záhon s betónovou obrubou, kde je priestor pre zapalovanie sviečok a kahancov. Pred južnou stenou predstavanej veže sa nachádza jednoduchý kamenný pomník. Za severnou stranou veže je voľne umiestnený stojan na bicykle.

Terén okolitých hrobových miest je oproti úrovni chodníka a vstupov do kostola vyšší a to pri vstupnej bráne po pravej strane až o cca 600- 800 mm, čo pri malej vzdialenosti medzi chodníkom a prvým hrobovým miestom vytvára pomerne strmé svahovanie a horšiu schodnosť terénu, najmä pre starších ľudí. Smerom ku kostolu sa strmosť po pravej strane zmiernuje, po ľavej strane je prevýšenie celkovo mierne a schodné.

Plochy okolo kostola po hrobove miesta sú zatravnené, lepšie povedané zazelenené kosenou trávou a burinným porastom typickým pre piesčité pôdy tejto lokality.(napt. Stavikrv vtáči, Portulaka zeleninová)

Na riešenej ploche sa nachádzajú štyri „studničky“- nádržky na vodu na polievanie krhľami. Každá v jednom z pomyselných rohov riešeného priestoru.

Na cintoríne je vybudované verejné osvetlenie z toho sa v riešenom území nachádza 6 lúč.

Zámer objednávateľa:

1. Zatraktívniť priestor okolo Kostola Navštívenia Panny Márie a urobiť z neho turisticky príťažlivé miesto
2. Vybudovať novú prístupovú cestu od hlavnej brány k vstupom do kostola, chodníky a spevnené plochy, s prihliadnutím na terénne výškové rozdiely územia a využívanie spevnených plôch a navrhovaných komunikácií aj z hľadiska využitia komunikačných ťahov pre prístup k hrobovým miestam, z hľadiska súčasného využívania kostolíka a hlavne ako cieľového objektu turistiky na Záhorí
3. Pri budovaní riešiť nové spevnené plochy prioritne vodopriepustným povrchom
4. Doplniť prvky drobnej architektúry – stojan na bicykle a najmä lavice pre možnosť zastavenia sa a oddychu návštevníkov, prípadne aj smetné koše,
5. Upraviť nádržky na zálievkovú vodu, aby nenarúšali, ale do kreslili koncepciu riešeného priestoru
6. Riešenie dotvoriť výsadbami drevín a kvetín

Návrh riešenia:

Kompozičné a výtvarné riešenie úpravy okolia kultúrohistorickej pamiatky- Kostola Navštívenia Panna Márie vychádza z jej situovania uprostred obecného cintorína. Starý prístupový chodník z betónových kociek bude odstránený a bude vybudovaný nový nosný prístupový chodník od hlavnej brány k južnému vstupu a okružný chodník okolo budovy celého kostola s nasmerovaním k vytypovaným nosným komunikačným ťahom k hrobovým miestam, ktoré nie sú situované do vyrovnaných radov, či blokov. Komunikačné ťahy budú vybudované z kamenných kociek malého formátu (6x6cm), alebo ich betónovej imitácie kladených v rádiuse, vlnie príp systémom rybieho chvosta v svetlosivej farbe na štrkové lôžko. Obrubníky chodníkov a spevnených plôch budú kladené na cementovú maltu alebo suchého betónu. Materiálovo to budú kamenné kocky väčšieho formátu (12x12cm) alebo betónová

dlažba s otlkaným povrchom (napr- Castello Antico) jemne melírovanej pieskovo-sivej farby, príp. v inom odtieni sivej farby ako vlastná dláždená plocha. Po ľavej strane južného vstupu, pred dreveným krížom bude rozšírená spevnená plocha pokrytá dlažbou z prírodného kameňa, najlepšie jurského vápenca alebo pieskovca hr. cca 7 cm a viac, kladená na štrkové lôžko so suchým zaškárovaním. V priestore pred krížom bude vynechaním dláždenia vytvorený okrúhly záhon pre výsadbu drevín a kvetín. Podobne výpust v dlažbe - maličký cca kruhový záhon bude aj v južnom cípe dlažby z prírodného kameňa. Rovnako dláždená plocha v poloblúkovom tvare bude aj pred západným vstupom do kostola cez podvežie a podobne zadláždime aj priestor pri obslužnom vchode do kostola cez sakristiu, kde umiestnime obojstranný stojan na bicykle.

Výškové rozdiely medzi hlavným prístupovým chodníkom a úrovňou hrobov (hlavne po pravej, východnej strane) upravíme tromi stupňami, ktoré súčasne poslúžia ako schodisko na pohodlný prístup k hrobom v tejto časti (výška stupňa by nemala byť väčšia ako 15 cm!). Stupne „schodiska“ su v miestach hlavných prechodov k hrobom zadláždzené, zvyšná časť je ponechaná pre výsadbu nízkych trvaliek ako náhrady trávniku.

Pri budovaní stupňov zvlášť dbáme, aby zostalo maximálne prepojenie plochy stupňov s rastlým terénom a neobmedzili sme tak výsadbu drevín a trvaliek, ktorá sa tu bude následne realizovať.

Pri bráne, kde je prevýšenie najväčšie a najmenšia vzdialenosť k obrube hrobu vytvoríme vyvýšený záhon, až cca do výšky päty hrovej obruby. Záhon zostane prepojený s rastlým terénom. Stupne pokračujú smerom ku kostolu, asi v polovici, kde sa prevýšenie znižuje prechádzajú do dvoch rozšírených stupňovitých terás – širokých schodov, (ktorých výška by opäť nemala byť vyššia ako 15 cm), ktoré v plynulej línii a premenlivej šírke kopírujú hranicu hrobov tak aby zostali dostatočne pochôdzie plochy okolo hrobov aj priestor pre stupeň a chodník okolo kostola. Efektívny prechod medzi dvoj a troj-stupňovými teraskami prekonáme opäť vyvýšeným záhonom – výška max. do úrovne výšky tretieho stupňa spojeného s rastlým terénom.

Ľavá – západná strana hlavného prístupového chodníka má miernejší sklon. Môžeme ju ponechať v prvej polovici v pôvodnom, mierne upravenom svahovaní, iba z dôvodu efektivity riešenia a určitej symetrie a vytvorenia rovnováhy umiestnime podobný vyvýšený záhon ako je na pravej strane aj na ľavú stranu chodníka a za ním vybudujeme jeden stupeň výšky max. 15 cm, ktorý plynulo, do stratena naviaže na pôvodný terén smerom k hrobovým miestam aj priestor pred západným vstupom do kostola. Stupne terás a schodov vybudujeme zo štrukturovaného betónu, alebo použijeme na ich výstavbu betónový obrubník (Castello) príp. základný prvok plotového systému Castello vo farbe obrubníka z dlažby okolo chodníkov. Z rovnakého materiálu budú vybudované aj vyvýšené záhony, pri ktorých budeme dbať aby zostali prepojené s rastlým terénom. Stupne zadláždime dlažbovými kockami malého formátu (6x6cm) na štrkové lôžko, farebne môžu byť v odtieni jemne inej intenzity ako chodníky, aby sme zvýraznili stupne a zvýšili tak bezpečnosť prevádzky. V miestach komunikačných prepojení príchodzieho chodníka s vnútornými časťami cintorína na pravej strane doporučujem umiestniť na schody jednoduché kované madlá (prípadne kov s drevom), vždy po ľavej strane stupňových záhonov s výsadbou.

Kompozičné riešenie terás je dynamické, vedené v oblých líniiach korešpondujúcich s danosťami terénu a existujúcimi hranicami hrobov.

Výsadby drevín sú situované do dvoch záhonov v dlažbe z prírodného kameňa, do vyvýšených záhonov a v rámci vybudovaných stupňov. Hlavnú kompozíciu výsadiieb vytvorí 4 stromy - menej vzrastlé kultivary lipy *Tilia tomentosa* „Silver globe“ s podsadbou. Stromi budú zakotvené každý tromi komi. Budú vysadené v dvoch vyvýšených záhonoch a vo výpustoch v dlažbe stupňov smerom k bráne. V záhone pred krížom bude vysadený tis s možnosťou

tvarovania v kombinácii s ružami a lemom so stálozelenej hrdobarky. Výpusty v schodoch budú zatrávené alebo vysadené pôdopokryvnými náhradami trávnik.

Ostatné plochy budú zatrávené trávou zmesou znášajúcou sucho, iba okolo „studničiek“ vytvoríme spevnené, pochôdzie štrkové plochy. Tieto môžeme oddeliť od zatrávených plôch „neviditeľným“ plastovým alebo kovovým obrubníkom, príp. líniou z kamenných kociek kladených na cementovú maltu.

Do vyvýšených nádob bude nasypať záhradný substrát premiešaný s pôvodnou zeminou a bude sem primiešaný prípravok hydrogel v dávke 800 g/m³ pre lepšie hospodárenie s vodou pri zálievke a prekonávanie suchých období v prvých rokoch po výsadbe. Podobne hydrogel použijeme aj pri výsadbe drevín a kvetín na záhonoch pred krížom a záhonoch v rámci schodiska. (trvalka/3-4 g, ker listnatý /30-60-120g podľa veľkosti kra, ker ihličnatý/15g na rastlinu). Hydrogel môžeme uplatniť i pri výseve trávnik. (aplikácia v množstve 50-100g/m²). Nádrže „Studničiek“ budú upravené obstavaním s použitím malých formátov dlažby castello alebo prírodného kameňa. Poriadi sa nový vrchnák, najlepšie v prevedení nehrdzavejúcej ocele, prípadne v kombinácii s drevom.

Záver.

Kompozičné a výtvarné riešenie okolia kultúrno-historickej pamiatky Kostola.

Technická správa:

HARMONOGRAM PREVEDENIA PRÁC A TECHNOLÓGIA VÝSADIEB:

Plochy určené pre výsadbu drevín, či založenie trávnik oddrnujeme, dôsledne vyčistíme a **odburiníme**, najlepšie opakovaným postrekom prípravkom ROUNDUP BIAKTIV príp. TOUCHDOWN -buriny či GARLON 4 EC – na likvidáciu nežiadúcich náletových drevín či výmladkov. Dbáme aby neprišlo k potriesnaniu a poškodeniu existujúcich výsadiet postrekom **vytýčime trasy inžinierskych sietí** v miestach, kde by mohlo dôjsť ku kolízii s výsadbami alebo stavebnými prácami

Po základnom odburinení priestorov prevedieme **hrubú modeláciu terénu** – dosypeme, výškovo rozčleníme a dotvarujeme terén.

Záhradnícky **spracujeme pôdu kultivátorom, hrabaním podľa podmienok i rýľovaním.**

Podľa stupňa devastácie pôdy rozprestrieme špeciálnu orniciu pod trávnaté plochy.

Vytýčime záhony pre výsadbu drevín a trvaliek. Záhony prekryjeme netkanou textíliou

Vysadíme stromy a kry. Výsadba krov je navrhnutá formou zahustených výsadiet aby sme dosiahli výrazný efekt za čo najkratšie obdobie. Dreviny vysadíme do bežnej záhradnej pôdy, ktorá sa nachádza na pozemku, v prípade ak narazíme na zdevastovanú pôdu prevedieme výmenu pôdy v jamkách pre jednotlivé rastliny za vhodný výsadbový substrát.. Pre vyhnojenie použijeme pre každú rastlinu štartovaciu dávku hnojiva s postupným uvoľňovaním živín (Osmocote) v dávke 2,5 – 3,5 g/liter alebo dáme 1 až 2 tablety Silvamixu (podľa veľkosti kra) ku každej rastline (živiny vydržia jednu až dve vegetačné sezóny).

Prevedieme jemnú modeláciu terénu pod trávnaté plochy, plochy vyhnojíme štartovacím hnojivom a položíme alebo vysejeme trávnik.

Technológia výsadby:

Výsadba stromov a väčších krov. Vykopeme jamy kruhového pôdorysu pre výsadbu stromov o priemere cca 70-80cm a hĺbke 60-70 cm, prípadne podľa veľkosti balu, pričom nakopaná jama musí mať priemer 1,5 násobku šírky balu a má byť o 20 až 30 cm hlbšia ako je výška balu. Na rastlej, nepripravenej pôde kopeme jamy ešte o niečo väčšie. Hornú zaburinenú pôdu nahradíme lepšou zeminou s obsahom humusu. Pri kopaní jamy lepšiu hornú vrstvu (prvý štich) ornice (nezaburinenú) dáme na jednu stranu a spodnú vrstvu na

stranu druhú.. Jama nesmie byť pred výsadbou vyschnutá, dno jamy rozrušíme rýľom. Jeden pracovník postaví strom do jamy, rozviaže plachietku koreňového balu, podľa potreby zostrihne nadzemnú časť a rovno pridrží rastlinu. Druhý dá rýľom toľko ornice alebo vylepšenej pôdy na dno jamy, aby rastlina stála v správnej hĺbke (o málo vyššie ako stála v škôlke, lebo pôda po výsadbe sadá). Na dno jamy zatlačíme kotviace koly, vhodíme hnojivo.

Potom jamu zahadzuje druhý pracovník lepšou pôdou ku koreňom, zatiaľ čo prvý pracovník rastlinou jemne potriasa aby pôda dobre obklopila bal. Nakoniec ju mierne prišliapneme päťou. Rastlinu s málo pevným koreňovým balom však potriasť nesmieme. Tiež nesmieme ušliapať celú plochu jamy okolo sadenice plochou nohou, zamedzí sa tým priamy prístup vzduchu ku koreňom. Šľapy nakypíme a vzniknutú misu okolo sadenice necháme otvorenú, aby sme ju zrovnali po zaliatí. Ak sa po zálievke vytvorí pôdny prísušok, prekypríme ho. Misu potom zamulčujeme kôrou.

Zahustené výsadby zakladáme na záhonovo pripravenej pôde, preto nemusíme hľbiť väčšie jamy, ako je nutné pre objem koreňov alebo koreňového balu. Najlepšie je pracovať vo dvojiciach. Najskôr roznesieme určený počet sadeníc na danú plochu a rozdelíme ich tak, aby každá sadenica ležala koreňmi, alebo stála presne na mieste, kde má byť vysadená. Jeden pracovník zoberie sadenicu a nareže netkanú textíliu do tvaru T, druhý vyhlíbi jamku, pôdu rozhodí doširoka na záhon mimo textíliu alebo do vedierka. Do vyhlíbenej jamky vloží prvý pracovník sadenicu, druhý medzitým odloží ďalšiu sadenicu a hľbi ďalšiu jamku. Vyrýtou pôdou zahadzuje predchádzajúcu sadenicu, ktorou prvý pracovník potrepáva a vzápätí ju z oboch strán prišliapne., aby pôda dobre prilnula ku koreňom alebo k balu. Ak vysádzame kontajnerové rastliny, vyklápa ich prvý pracovník z nádob alebo rozrezáva fóliový kontajner až bezprostredne pred vsadením do jamky. Často zakladáme zahustené výsadby iba malými sadenicami s hrnkovým balíčkom. Aj v tomto prípade roznesieme najskôr sadenice presne na miesto. Sadiť potom môže každý pracovník samostatne pomocou výsadbovej lopatky, pričom si sám vyklepáva sadenice z hrnkov. Po výsadbe nakypíme prípadné šľapy a pozametáme textíliu.

Výsadby zamulčujeme drvenou kôrou na výšku 8- 10 cm (4-5cm na netkanú textíliu).

Výsadby drevín doplníme výsadbami trvaliek prípadne i cibuľovín, ktoré umocňujú celoročnú atraktivitu riešenia. Výsadba cibuľovín nie je súčasťou riešenia projektu, jarné cibuľoviny však môžeme vysadiť i do trvalkových záhonov a medzi rastliny, ktoré sú na jar zostrihávané až k zemi a neskôr rašia napr. hypericum, caryopteris a aj okrasné trávy.

Založenie trávnik .

Trávnik založíme položením predpestovaných trávnatých rohoží.

Pred pokládkou dbáme na opätovné dôsledné odburinenie priestoru, najlepšie chemickou aplikáciou prípravku ROUNDUP príp. TOUCHDOWN – postrek na list (nesmie prísť do kontaktu s listami drevín a kvetín okolitých výsadiel). Vlastné spracovanie pôdy prevedieme min. 14 dní po aplikácii herbicídu. Asi 14 dní pred výsevom alebo pokládkou zapravíme do pôdy do hĺbky 8-10 cm štartovaciu dávku hnojiva – minerálne hnojivo NPK v dávke 30-60g na m², alebo granulát s postupným uvoľňovaním živín (napr. Sportmaster preseder 08+12+12+2MgO v dávke 30-50g/m² alebo Scotts starter 18+24+5 s dobou účinku 8-10 týždňov v dávke 20-30g/m²). **Pre jednoduchšiu údržbu pri kosení konečná výška upravenej plochy pre zatrávnenie musí byť cca 2 cm pod úrovňou spevnených plôch.** Položíme trávne rohože, zavalujeme.

Založenie trávnik pokládkou trávnych rohoží je vhodné zveriť špecializovanej firme

Pre prekonanie prípadných vlhových deficitov v prvých rokoch po výsadbe drevín a založení trávnik môžeme zapracovať počas kultivácie a výsadiel do pôdy vlhčiace činidlo Aquasorb príp terracotem. Vlhčiace činidlo viaže vodu a v nej rozpustené živiny z hnojív v

„malých zásobníkoch“ odkiaľ ich uvoľňuje podľa potreby rastlín. Rastliny sú odolnejšie voči stresu hlavne pri presádzaní a v období sucha. Vlhčiace činidlo vydrží v substráte 4-5 rokov.

1) Pri výsadbe drevín použijeme vlhčiace činidlo (napr. Aquasorb) v dávke 1-2g na 1 l substrátu (alebo pôd. Kondicionér Terracotem cca 10g na 1 ks):

Do výsadbovej jamky vložíme rastlinu, a zasypeme substrátom zmiešaným s vlhčiacim činidlom príp. už napučaným vlhčiacim činidlom. Ak aplikujeme vlhčiace činidlo k už vysadeným stromom, urobíme v oblasti koreňov otvory do ktorých nasypeme do 2/3 vlhčiace činidlo, zasypeme substrátom, pritlačíme a zavlažíme.

2) Pri zakladaní trávnik použijeme vlhčiace činidlo Aquasorb v dávke 2-5 kg na 100m², resp. 20-50 g na 1 m² (Terracotem 100 g /m²): Vlhčiace činidlo zmiešame s osivom tráv, vysievame na dvakrát krížom. Osivo s vlhčiacim činidlom zapracujeme do pôdy resp. zasypeme tenkou vrstvou pôdy. Utlačíme povrch a zavlažíme. Môžeme aplikovať aj zvlášť osivo a zvlášť činidlo.

Pri pokládke trávnych rohoží zapracujeme vlhčiace činidlo samostatne do pôdy

Dôležité: Vlhčiace činidlo treba zapracovať vždy DO PÔDY, nikdy nie na povrch pôdy

Následná starostlivosť

Pre dobré zakorenenie a ďalší zdravý vývoj vysadených rastlín a trávnik je treba zabezpečiť v ďalších obdobiach základnú starostlivosť a údržbu zo strany majiteľa:

Údržba trávnik - spočíva v jeho kosení (cca 20x a viac za rok), zálievke v období sucha, hnojení (napr: zálievkové hnojivo KRISTALON TRÁVNIK alebo granulované hnojivá v zložení živín podľa ročného obdobia) a odstraňovaní dvojkličných burín – púpava, sedmokráska, pupenec a pod. (napr: selektívnym postrekovým herbicídum BOFIX). Trávnik udržiavame na výške max 4-7 cm. Podľa potreby prevádzame aerifikáciu, vertikutáciu a valcovanie.

Pre docielenie perfektného stavu trávnik i v letnom, suchom období ako i dobrého stavu výsadiieb drevín je potrebné zabezpečiť zálievku.

Údržba výsadiieb -

Do zakorenenia rastlín **zabezpečíme ich pravidelnú zálievku**

V ďalšom období zabezpečíme podľa potreby odburiňovanie najmä plošných výsadiieb krov až do ich zapojenia. Prípadne podľa potreby a priebehu počasia i ďalšiu zálievku.

Zabezpečujeme pravidelnú prerezávku a údržbu drevín prislúchajúcu jednotlivým druhom drevín a výsadiieb. Podľa potreby prihnojujeme a zabezpečíme biologickú alebo chemickú ochranu pred patogénmi a škodcami.

Predmet zákazky je v celom rozsahu opísaný tak, aby bol presne a zrozumiteľne špecifikovaný. Ak niektorý z použitých parametrov, alebo rozpätie parametrov identifikuje konkrétny typ výrobku, alebo výrobok konkrétneho výrobcu, verejný obstarávateľ umožňuje nahradiť takýto výrobok ekvivalentným výrobkom alebo ekvivalentom technického riešenia pod podmienkou, že ekvivalentný výrobok alebo ekvivalentné technické riešenie bude spĺňať úžitkové, prevádzkové, priestorové a funkčné charakteristiky, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie účelu, na ktoré sú uvedené tovary určené. Pri výrobkoch, príslušenstvách konkrétnej značky, uchádzač môže predložiť aj ekvivalenty inej značky v rovnakej alebo vyššej kvalite.

Obsah

1. sprievodná správa
2. situácia
3. výkres č.1 – Štúdia M = 1: 200
3. výkres č.2 - výsadbový plán M = 1:200
4. pohľady